

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego: 2023/2024

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Gleboznawstwo
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Soil science
Kierunek studiów	architektura krajobrazu
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I stopień inżynierskie
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	rolnictwo i ogrodnictwo, nauki o Ziemi i środowisku
Język wykładowy	polski

Koordinator przedmiotu	prof. dr hab. Tomasz Stuczyński
------------------------	---------------------------------

Forma zajęć (katalog zamknięty ze słownika)	Liczba godzin	Semestr	Punkty ECTS
wykład	30	IV	3
konwersatorium			
ćwiczenia	20	IV	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe	10	IV	
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania wstępne	Znajomość biologii i geografii, podstaw chemii oraz fizyki w zakresie szkoły średniej.
-------------------	--

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

1.	Poznanie funkcji gleb w różnych ekosystemach w tym zwłaszcza na obszarach zurbanizowanych.
2.	Umiejętność samodzielnego opisu warunków glebowych jako integralnej części projektowania.
3.	Zrozumienie znaczenia właściwości fizykochemicznych gleb w kształtowaniu jakości siedlisk na obszarach o różnym sposobie użytkowania.
4.	Zrozumienie potrzeby ochrony gleb w tym zwłaszcza w ekosystemach miejskich jako czynnika warunkującego jakość życia, mikroklimat i zdrowie człowieka.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student opisuje procesy glebotwórcze i genezę gleb.	K_W04
W_02	Student charakteryzuje podstawowe właściwości gleb i wyjaśnia ich znaczenie w kształtowaniu różnych funkcji gleby w krajobrazie.	K_W05
W_03	Student definiuje podstawowe jednostki w obszarze klasyfikacji i kartografii gleb.	K_W06
W_04	Student identyfikuje i objaśnia zagrożenia i procesy degradacji gleb.	K_W07
W_05	Student zna budowę profilu glebowego gleb mineralnych oraz organicznych Polski oraz ich systematykę.	K_W08
UMIĘTNOŚCI		
U_01	Student samodzielnie opisuje siedlisko pod względem warunków glebowych.	K_U02
U_02	Student dokonuje wyboru metod badań gleb niezbędnych do scharakteryzowania jej jakości i przydatności siedliska.	K_U03, K_U11, K_U12
U_03	Student samodzielnie posługuje się materiałami kartografii gleb w planowaniu przestrzennym i projektowaniu zieleni.	K_U04
U_04	Student interpretuje uzyskane wyniki badań gleb oraz przeprowadza ich dyskusję w oparciu o dane literaturowe i obowiązujące normatywy oceny zanieczyszczenia i żyzności gleb.	K_U07, K_U09, K_U10, K_U14
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Określa priorytety ochrony gleb w różnych obszarach w procesie planowania przestrzennego i projektowania - rozwiązuje konflikty interesów.	K_K01
K_02	Przeciwdziała ryzykom związanym z użytkowaniem gleb zdegradowanych i zanieczyszczonych na obszarach zurbanizowanych.	K_K06
K_03	Potrafi pracować w zespole w zakresie planowania i realizacji badań gleb terenów miejskich.	K_K02

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

1. Podstawowe definicje w gleboznawstwie. Geneza gleb: czynniki glebotwórcze, warunki powstawania gleb, procesy glebotwórcze i ich kierunek. Rola gleby w środowisku przyrodniczym.
2. Morfologia gleb: budowa profilu glebowego, miąższość gleb, barwa gleb, struktura gleb.
3. Fizyczne właściwości gleb: minerały glebowe; skład mechaniczny (granulometryczny); gęstość: właściwa, objętościowa; porowatość; plastyczność; zwięzłość; lepkość; pęcznienie i kurczenie się gleb.
4. Faza ciekła gleby: postacie wody w glebie, wilgotność gleb, chemizm roztworu glebowego, gospodarka wodna gleb.
5. Faza gazowa gleby: aktywność respiracyjna gleby, skład powietrza glebowego; właściwości cieplne gleby; chemiczne właściwości gleb: skład chemiczny, formy i związki występujących w niej pierwiastków, przemiany pierwiastków i związków.
6. Fizykochemiczne właściwości gleb: kompleks sorpcyjny gleb, jego budowa i właściwości; rodzaje sorpcji glebowej i ich znaczenie dla funkcjonowania gleby i odżywiania się roślin. Odczyn gleb;

kwasowość czynna i potencjalna; wpływ odczynu gleby na jej właściwości. Właściwości buforowe gleb.

7. Materia organiczna gleb; jej skład, podział, zawartość i znaczenie dla funkcjonowania gleb i odżywiania organizmów. Mineralizacja i humifikacja związków organicznych. Charakterystyka swoistych i nieswoistych związków próchnicznych.

8. Organizmy glebowe – edafon; mikroorganizmy glebowe: wirusy, bakterie, promieniowce, grzyby, śluzowce, pierwotniaki, glony. Mezo- i makrofauna i jej wpływ na glebę.

9. Degradacja gleb- definicje, główne formy; wyłączenie z użytkowania, przeznaczanie gleb produktywnych na cele nierolnicze i nieleśne; Różne formy j degradacji gleb.

10. Ochrona gleb: prawne aspekty ochrony gleb, ochrona zasobów gleb i ochrona jakościowa, zasady praktycznej ochrony gleb.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne (lista wyboru)	Metody weryfikacji (lista wyboru)	Sposoby dokumentacji (lista wyboru)
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
W_02	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
W_03	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
W_04	Wykład konwersatoryjny	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
W_05	Ćwiczenia praktyczne	Zaliczenie ustne	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Dyskusja	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
U_02	Dyskusja	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
U_03	Dyskusja	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
U_04	Ćwiczenia praktyczne	Praca wykonana na ćwiczeniach	Oceniona praca wykonana na ćwiczeniach
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Dyskusja	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
K_02	Dyskusja	Egzamin ustny	Wypełniona karta oceny odpowiedzi ustnej
K_03	Metoda obserwacji i pomiaru w terenie	Sprawozdanie z zajęć terenowych	Sprawdzone sprawozdanie z zajęć terenowych

VI. Kryteria oceny, wagi

Na końcową ocenę z przedmiotu składają się:

- Egzamin pisemny 80%;
- Aktywny udział w dyskusji 20%.

Kryteria oceniania prac:

91 - 100% punktów - ocena 5,0

81 - 90% punktów - ocena 4,5

71 - 80% punktów - ocena 4,0

61 - 70% punktów - ocena 3,5

50 - 60% punktów - ocena 3,0

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	95
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	45

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
Mocek A. (red.). Gleboznawstwo. PWN, Warszawa, 2011; Białousz S., Skłodowski P. Ćwiczenia z gleboznawstwa i ochrony gruntów Wydawnictwo: OWPW, 2014.
Literatura uzupełniająca
-